

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО

Учебен предмет – математика септември 2009 г.

ВАРИАНТ № 2

Ключ с верните отговори

Въпроси с избран отговор

Въпрос №	Верен отговор	Брой точки	Въпрос №	Верен отговор	Брой точки
1.	Б	2	26.	$x = 5$	15
2.	А	2	27.	$P = \frac{7}{10} = 0,7$	15
3.	Г	2	28.	$AB = 7 \text{ cm}$	15
4.	А	2			
5.	Б	2			
6.	В	2			
7.	В	2			
8.	Б	2			
9.	Г	2			
10.	Б	2			
11.	Г	2			
12.	В	2			
13.	Г	2			
14.	А	2			
15.	Б	2			
16.	Б	2			
17.	Б	2			
18.	В	2			
19.	А	2			
20.	Б	2			
21.	1	3			
22.	140	3			
23.	4	3			
24.	540	3			
25.	0	3			

ВЪПРОСИ С РЕШЕНИЯ

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ЗАДАЧА 26

Първо решение:

1. Определяне множеството от допустими стойности: $\frac{x+3}{x-3} > 0$
т.е. $x \in (-\infty, -3) \cup (3, +\infty)$ (2 т.)
2. Полагане $\sqrt{\frac{x+3}{x-3}} = y$ (2 т.)
3. Допустими стойности за y : $y > 0$ (1 т.)
4. Получаване на уравнението $y - 6 \cdot \frac{1}{y} + 1 = 0$ (1 т.)
5. Намиране на корените $y_1 = -3, y_2 = 2$ (2 т.)
6. Отбелязване, че $y_1 = -3$ не е решение (2 т.)
7. Решаване на уравнението $\sqrt{\frac{x+3}{x-3}} = 2$ и получаване на $x = 5$ (3 т.)
8. Записване на отговора $x = 5$ (2 т.)

*Забележка: Ако вместо етап 1. и 6. е направена директна проверка с y_1 и y_2 и е установено, че $y_1 = -3$ не е решение, а $y_2 = 2$ е решение на даденото уравнение (4 т.)

Второ решение:

1. Записване на уравнението така: $\sqrt{\frac{x+3}{x-3}} - 6\sqrt{\frac{x-3}{x+3}} = -1$ и определяне множеството от допустими стойности: $\frac{x+3}{x-3} > 0$, т.е. $x \in (-\infty, -3) \cup (3, +\infty)$ (2 т.)
2. Повдигане двете страни на уравнението на втора степен и получаване $\frac{x+3}{x-3} - 12\sqrt{\frac{x+3}{x-3}}\sqrt{\frac{x-3}{x+3}} + 36\frac{x-3}{x+3} = 1$ (3 т.)
3. Еквивалентни преобразувания до: $\frac{(x+3)^2 + 36(x-3)^2}{(x+3) \cdot (x-3)} - 12 = 1$ (2 т.)
4. $\frac{(x+3)^2 + 36(x-3)^2}{(x+3) \cdot (x-3)} = 13 \Leftrightarrow (x+3)^2 + 36(x-3)^2 = 13x^2 - 117$ (2 т.)
5. $24x^2 - 210x + 450 = 0$ (2 т.)

6. Намиране корените на последното уравнение $x_1 = 5$, $x_2 = \frac{15}{4}$ (2 т.)

7. Проверка за принадлежност на корените към дефиниционното множество и отхвърляне на $x_2 = \frac{15}{4}$ като корен на даденото уравнение чрез пряка проверка (2 т.)

* **Забележка:** Ако вместо етап 1. и 7. е направена директна проверка за числата $x_1 = 5$ и $x_2 = \frac{15}{4}$ дали са корени на даденото уравнение (4 т.)

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ЗАДАЧА 27

1. Като се приложи теоремата за неравенство на триъгълника, а именно, че триъгълникът съществува, ако сборът на двете най-малки страни е по-голям от третата, то преброяваме възможните триъгълници. Те са със страни съответно:

2 cm , 3 cm и 4 cm ; 2 cm , 4 cm и 5 cm ; 2 cm , 5 cm и 6 cm ;
 3 cm , 4 cm и 5 cm ; 3 cm , 4 cm и 6 cm ; 3 cm , 5 cm и 6 cm ;
 4 cm , 5 cm и 6 cm , т.е. броят на благоприятните изходи е 7. (7 т.)

2. Три от 5 отсечки можем да изберем по $C_5^3 = \frac{5 \cdot 4 \cdot 3}{3!} = 10$ начина. (5 т.)

3. Търсената вероятност е $P = \frac{7}{10}$ (3 т.)

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ЗАДАЧА 28

Първо решение:

1. Нека $CL \cap AB = P$ и $CP = t$, а $PL = 8 - t$ (2 т.)

2. От свойството на ъглополовящата CP в $\triangle ABC$ следва, че

$$\frac{AP}{PB} = \frac{AC}{BC} = \frac{4}{3}, \text{ следователно } AP = 4k \text{ и } PB = 3k \quad (2 \text{ т.})$$

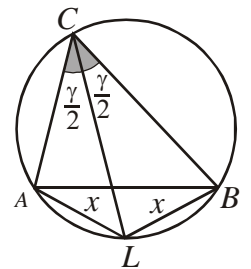
3. От формулата за ъглополовяща следва, че $CP^2 = AC \cdot BC - AP \cdot PB$
 т.е. следва, че $t^2 = 48 - 12k^2$ (1) (4 т.)

4. От $\triangle APC \sim \triangle LPB$ следва, че $\frac{AP}{LP} = \frac{PC}{PB}$, т.е. $\frac{4k}{8-t} = \frac{t}{3k}$.

$$\text{Следователно } 12k^2 = 8t - t^2 \quad (2) \quad (4 \text{ т.})$$

5. Заместваме $12k^2$ от (2) в (1) и получаваме

$$t^2 = 48 - 8t + t^2, \text{ т.е. } t = 6. \text{ Тогава } k = 1 \text{ и } AB = 7\text{ cm} \quad (3 \text{ т.})$$

Второ решение:

1. Съобразяване че от $\sphericalangle ACL = \sphericalangle BCL \Rightarrow \widehat{AL} = \widehat{BL} \Rightarrow AL = BL = x$ (3 т.)

2. Два пъти прилагане на косинусова теорема съответно за $\triangle ACL$ и $\triangle BCL$

$$x^2 = AC^2 + CL^2 - 2.AC.CL \cos \frac{\gamma}{2} \text{ и } x^2 = BC^2 + CL^2 - 2.BC.CL \cos \frac{\gamma}{2} \text{ или}$$

$$x^2 = 36 + 64 - 2.6.8 \cos \frac{\gamma}{2} \text{ и } x^2 = 64 + 64 - 2.8.8 \cos \frac{\gamma}{2} \text{ (2.2 т.)} \quad (4 \text{ т.})$$

3. Почленно изваждане на първото от второто уравнение и намиране

$$\text{на } 32 \cos \frac{\gamma}{2} = 28 \text{ и } \cos \frac{\gamma}{2} = \frac{7}{8} \quad (3 \text{ т.})$$

4. Намиране на $\cos \gamma = 2 \cos^2 \frac{\gamma}{2} - 1 = 2 \cdot \frac{49}{64} - 1 = \frac{17}{32}$ (2 т.)

5. Прилагане на косинусовата теорема за $\triangle ABC$:

$$AB^2 = AC^2 + BC^2 - 2.AC.BC \cos \gamma, \quad AB^2 = 36 + 64 - 2.6.8 \cdot \frac{17}{32} \text{ и}$$

$$\text{намиране на } AB = 7 \text{ cm} \quad (3 \text{ т.})$$